

Et flot lagt tegltag kræver rutine

Rutinen er altafgørende for, at John Krimme Larsen og Christian Pedersen har succes med deres tagarbejde

Arkitekten er fuld af roser over John Krimme Larsens og Christian Pedersens tagarbejde på et fredet, tidligere sommerhus i Helsingør, tegnet af arkitekten Kay Fisker. Evnerne er ikke opstået ud af det blå.

- Hold op, jeg har lavet meget tag, udbryder John Krimme Larsen, da vi spørger, om de har prøvet det før. Jo, det har de, til forskel fra mange kolleger i branchen. Rutinen gør hele forskellen. Rutinen er årsagen til, at de kan komme gennem arbejdet inden for en fornuftig tid, og til at de ikke løber skrigende bort, næsten før de er begyndt. Det har John Krimme Larsen oplevet med kolleger, fx på den sjoveste tag-opgave, han har været med

til: Det både runde og ovale tag på Bispebjerg Krematorium.

- Der var et par murere, der bad mester finde et andet arbejde til dem, erindrer han.

Der er ikke ret mange nyudlærte murersvende, man ville kunne sætte til at lave sådan et tag, ej heller taget i Helsingør.

- Det er desværre sandheden, siger faglig sekretær i 3F Per Nielsen.

- Rigtig mange svende kvier sig ved at lave tag, fordi de ikke har rutinen, fortsætter Per Nielsen, der selv for nylig hjalp to unge svende med gode råd til at få fod på tagarbejdet.

- Da mester gav dem opgaven, stod de med håret i postkassen. Der var

faktisk ikke andre til at hjælpe dem end mig, fortæller han.

TAG TAGARBEJDET

Ikke nok med, at der er mange, der ikke ved, hvor de skal begynde, hvis man giver dem nogle lægter og nogle hoveder tagsten. Mange murersvende går også i en stor bue uden om tagarbejdet. Formentlig af samme grund. Og det er et problem, bemærker Reidar Kogstad, formand for Landsklubben for Murer-, Stenhugger- og Stukkatørsvende.

- Tagarbejde er murerarbejde. Men hvis vi ikke kan finde svendene til at udføre det, kan vi i sidste ende risikere at miste det, siger han.

John Krimme Larsen og Christian Pedersen er ikke altid lige begejstrede over den hjælp, de får, når de eksempelvis skal have ferieaflysere. Bygherrer, arkitekter og entreprenører ser sig om efter svende, som har vist, de kan klare opgaven. Særligt med specielle tage som det "gammeldags" tag i Helsingør. Det betyder, at det kan være svært for de urutinerede at få en fod indenfor.

- Vi byder gerne ud til de firmaer, vi ved, der kan. Nu har vi med fredede og bevaringsværdige bygninger at gøre. Det er ikke et hvilket som helst murerfirma, der har folk, der kan lægge et tag. Så får de bare ikke erfaringen. Og vi vægrer os ved at give dem chancen, erkender Karsten Olesen, arkitekt fra Nebel & Olesen, der er Realdania Bygs arkitektrådgiver på restaureringen i Helsingør.

GOD REKLAME

I den henseende er taget i Helsingør

Huset i Helsingør er tegnet af arkitekt Kay Fisker i 1917, og Realdania Byg har købt det fredede hus for at føre det tilbage til dets oprindelige udseende i videst muligt udstrækning, så det kan blive bevaret som det ikon det er i dansk arkitektur.

"Opråb til svendene på tegltagene: Tag en grøn svend med på taget, så han kan få rutine"

John Krimme Larsen og Christian Pedersen synes, det er sjovt at lægge tag, når der er afsat tid nok til det.

god reklame for de to murersvende - og deres arbejdsmand Erling Olsen, ikke at forglemme.

- De har lagt et flot tag. Det ligger enormt præcist, og de har været dygtige til at skære for at få det til at passe. Det er sådan noget, erfarne murere kan, og det er den erfaring, man nogle gange efterlyser med yngre murere, der ikke har prøvet det, siger Karsten Olesen.

SPAREDE PÅ TAGARBEJDET

Men i en verden, hvor langt de fleste tage bliver lagt uden mørtelrygning, så er det immervæk vanskeligt at få den fornødne erfaring med det.

- Det at kunne lave en rygning i mørtel er svært. Og murerfaget er under pres af, at det på de resterende tage uden rygninger meget ofte er specialiserede tagentreprenører, der får opgaven, siger Karsten Olesen.

Det er også med til at trække udviklingen den gale vej i hvert fald i Nordsjælland, at teknisk skole i Hillerød gennem flere sparerunder har droslet ned på undervisningen i tag. Det er der ved at blive rettet op på nu, fortæller Per Nielsen. Bl.a. har skolen nu fået bygget mockupper, hvor eleverne kan øve sig i at lave tagflader, skotrender og kviste.

OPSKRIFT TIL GRØNNE SVENDE PÅ RØDE TAGE

Opråb til svendene på tegltagene: Tag en grøn svend med på taget, så han kan få rutine. Her følger en opskrift på tagarbejde efter lægterne er lagt på:

- 1 Mål taget op. Læg en kvadratmeter eller to ud og mål på den.
- 2 Ved et normalt, firkantet tag skal man sørge for at lave en kant, der er et hundrede procent i vinkel med langsiden.
- 3 Læg tre-fire rækker tegl ad gangen, og tegn op med oxidkridt (som ikke forsvinder i regnen). Tre rækker passer med, at teglene skal bindes.
- 4 Når du har målt op, så begynd med at lave rygning og grater. Hvis det er et tag lagt i mørtel undgår du på den måde også, at halvdelen af mørtlen ender på tagstenene.
- 5 Det kan typisk være en rigtig god ide at klemme de første tegl sammen. Ofte får man problemer med at få plads nok til teglene i den anden ende af taget. Hvis de er klemt sammen, kan man "strække" taget lidt ved at hive i teglene.